

Mediernas teori – doktorandkurs, HT 2014

Prof. Pelle Snickars

3. Torontoskolan (Innis & McLuhan)

Torontoskolan

The Toronto School is a school of thought in **communication theory and literary criticism** – the principles of which were developed chiefly by scholars at the University of Toronto.

It is characterized by exploration of **Ancient Greek literature** and the theoretical view that **communication systems create psychological and social states**.

The school originated from the works of Eric A. **Havelock** and Harold **Innis** in the 1930s, and grew to prominence with the contributions of foremost Marshall **McLuhan**. Since 1963, the McLuhan Program in Culture and Technology at the University of Toronto Faculty of Information has carried the mandate for teaching and advancing the school.

MCLUHAN AND THE "TORONTO SCHOOL OF COMMUNICATION"

**Derrick de Kerckhove
McLuhan Program and Department of French
University of Toronto**

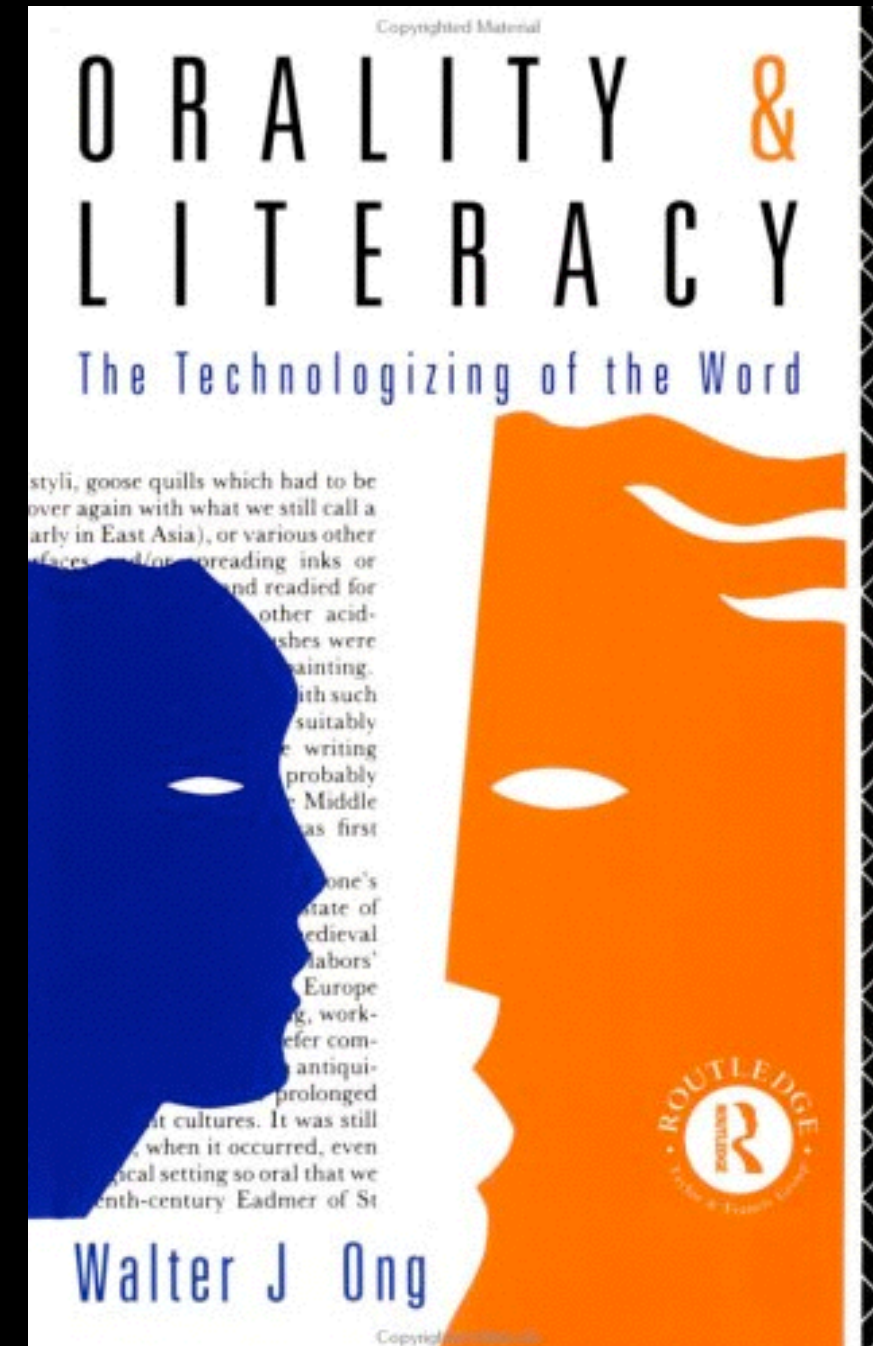
How does one recognize a "school" of thought ? And why should one? These are questions that, concerning a truly distinctive and now distinguished intellectual trend originating in Toronto, I have entertained since the death of Marshall McLuhan on the last day of 1980. At the time I was impressed by the fact that Harold Innis, Eric Havelock and McLuhan, the three main scholars who taught that communication systems create definite psychological and social "states", had all been at the university of Toronto. The most significant common thread was that all three had explored different implications of ancient Greek literacy to support their theoretical approach. Even if they had not directly collaborated with each other, they had known each other's work and been inspired by common perceptions.

Antikens Grekland som medieteorins vagga för Torontoskolan – men ...

... där finns hela tiden ett slags **kommunikativ kontinuitet** i mediehistorien, där inte minst **boktryckarkonsten** är en återkommande referens som i exempelvis McLuhans, *Gutenberg-galaxen: den typografiska människans uppkomst* (1962) eller som hos Walter J. **Ong** i till exempel, *Orality & Literacy. The Technologizing of the World* (1982).

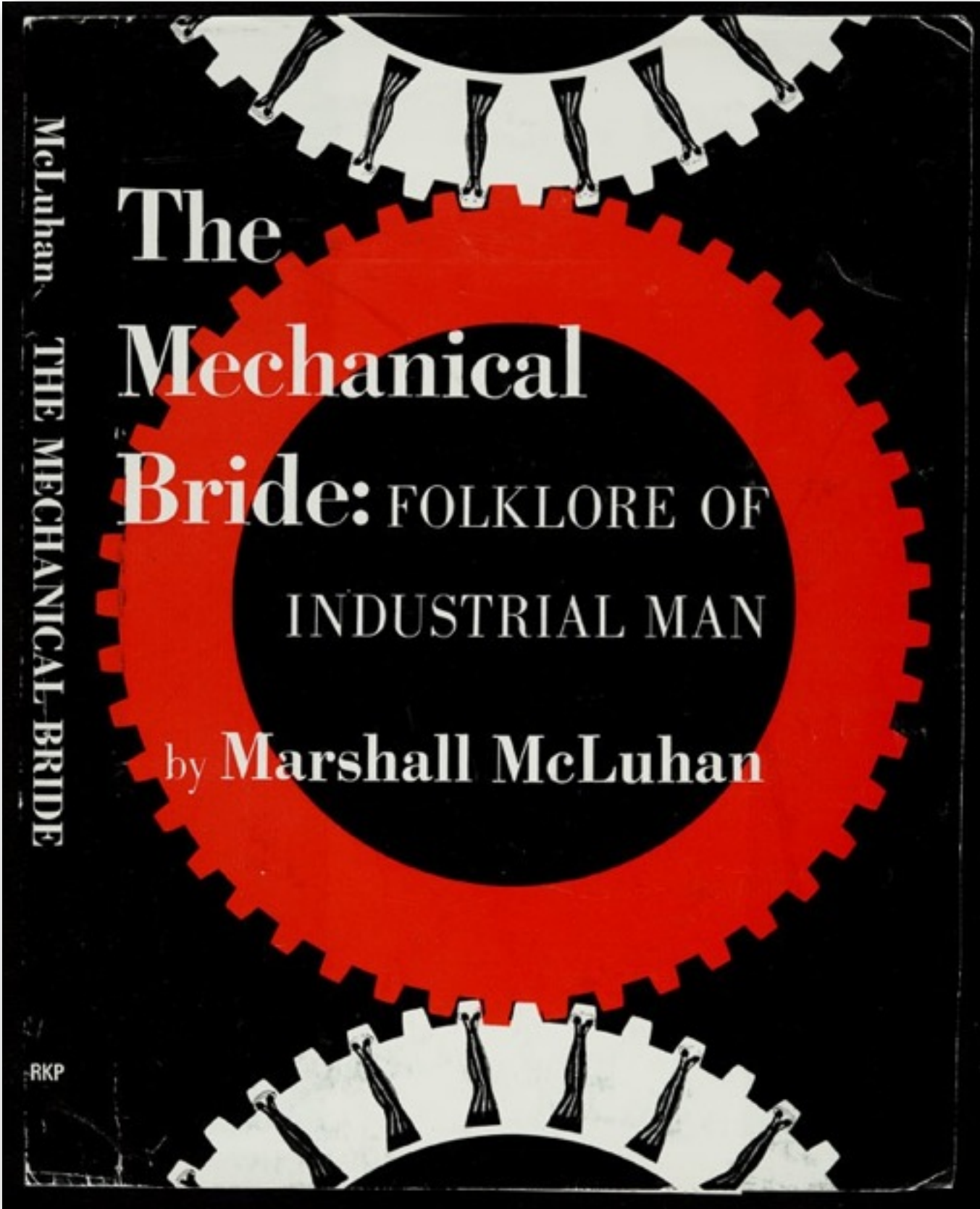
> det teoretiska skiftet från
muntlig till skriftlig kultur –
och vilka implikationer det
har för kultur & samhälle.

Torontoskolan & samtiden

Men även om fokus inom Torontoskolan främst är mediehistoriskt orienterat, så bör man inte glömma bort att verksamheten (initialt) bedrivs under 1950- och 1960-talet – det vill säga, i en **nordamerikansk massmediekontext** som framför allt präglas av **televisionens** genomslag – vilken som ny medieform **aktualiserar** tidigare kommunikationsformer.

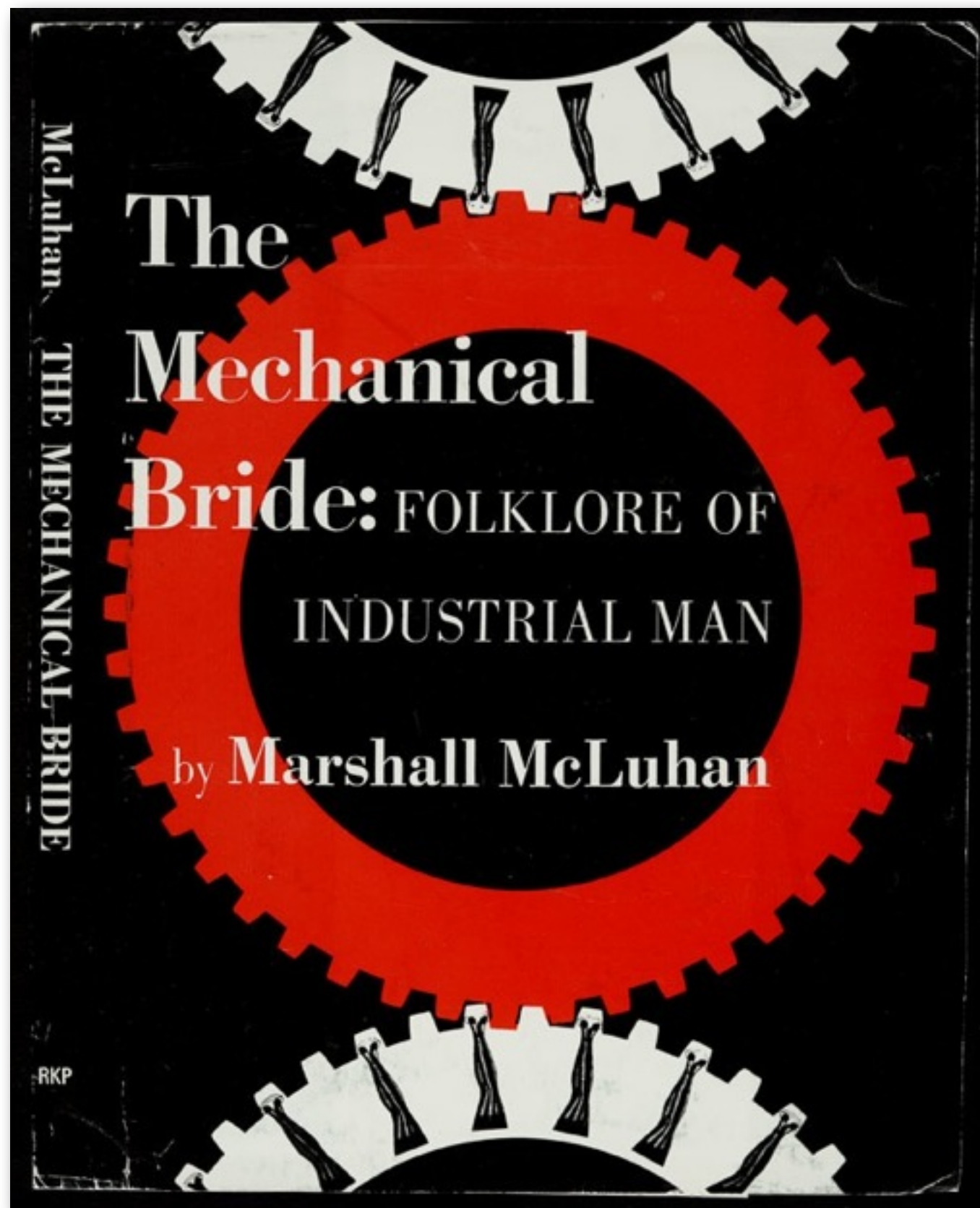
McLuhan THE MECHANICAL BRIDE

The Mechanical Bride: FOLKLORE OF INDUSTRIAL MAN

by Marshall McLuhan

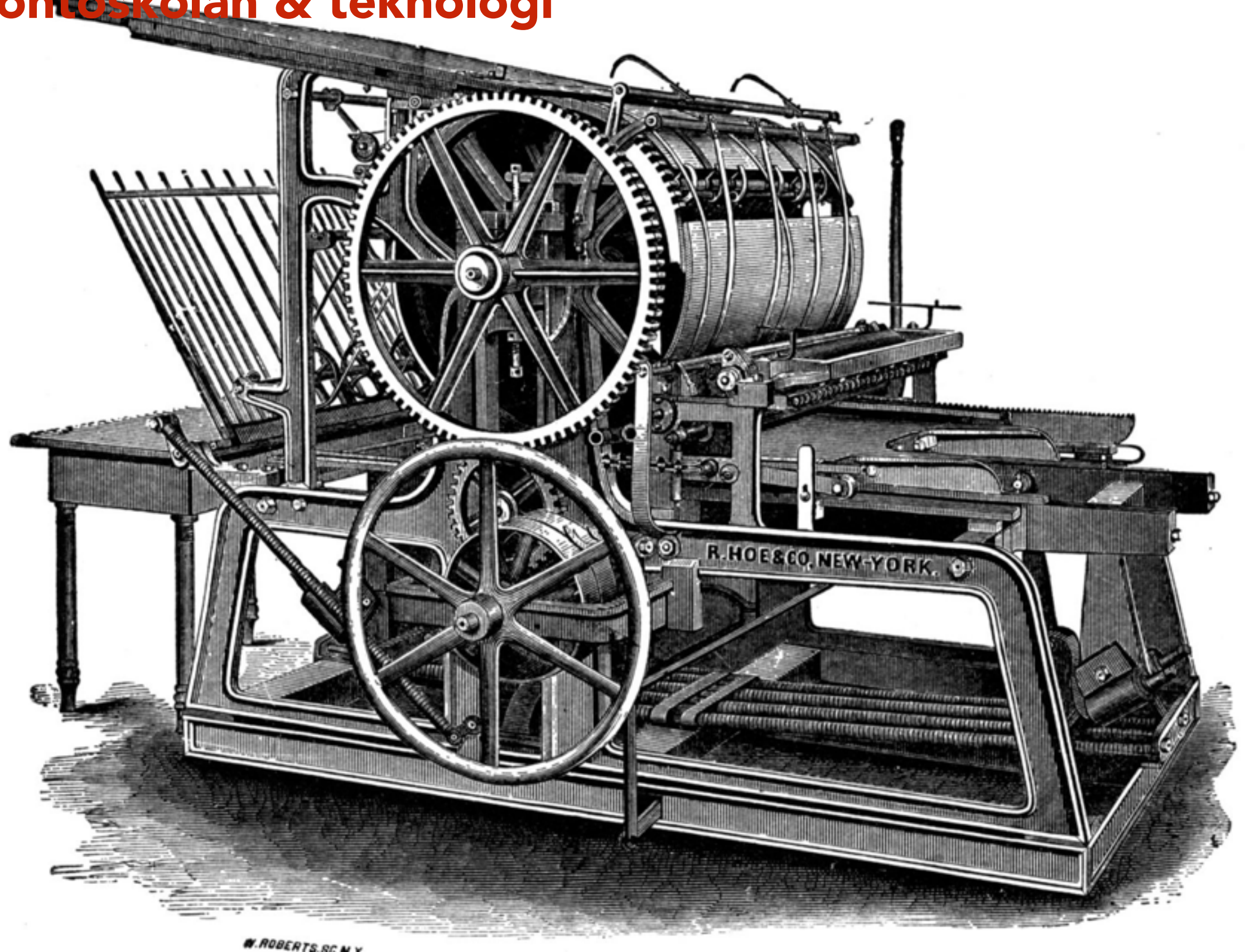
RKP

Cultural-studies-inspirerad bok (avant la lettre) från 1951 – allt i form av en **mosaik** där McLuhan inleder med en artikel eller en kommersiell annons vilken han sedan analyserar.

Man kan jämföra med Roland **Barthes** *Mytologier* från 1957.

Torontoskolan & teknologi

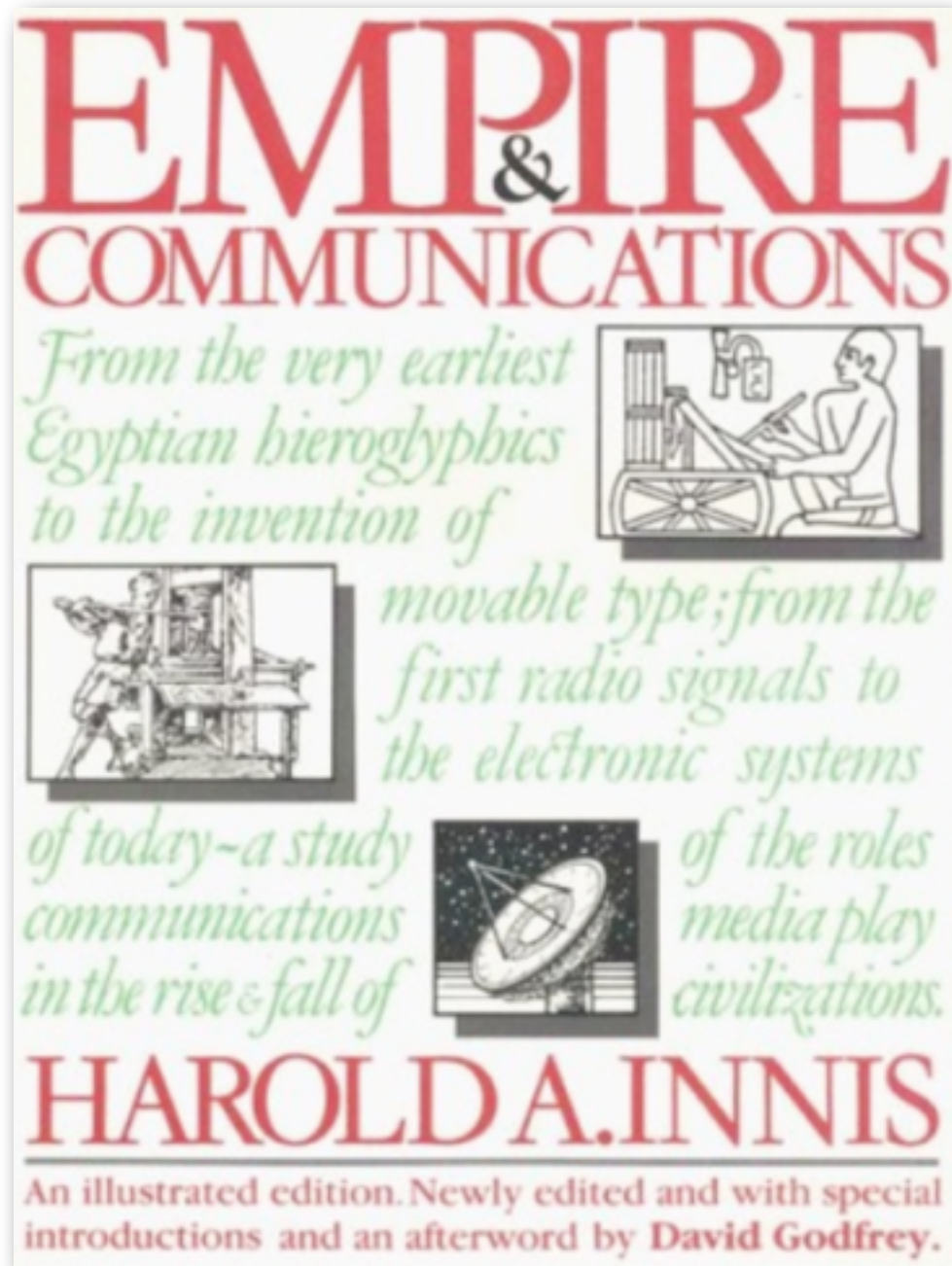
Torontoskolan & teknologi

På ett humanvetenskapligt och filosofiskt plan är det **Innis**, **McLuhan** – och **Martin Heidegger** – som på allvar lyfter in **teknologins avgörande betydelse** för det mänskliga varat och den (västerländska kulturen) överlag.

Här finns sedermera en **medieteoretisk kontinuitet** till Friedrich **Kittlers** arbeten – liksom en återkommande **teknikskepsis** där framför allt McLuhan illvilligt och återkommande betecknas som **teknikdeterminist**.

Torontoskolan & teknologi

Fokus på teknologi gör också att **kommunikationens materialitet** är ett återkommande tema; hos Harold Innis är **kommunikationens materialitet** exempelvis av helt avgörande betydelse.

Materialitetsstudier är också ett forskningsfält som på senare år ånyo blivit alltmer centralt – exempelvis genom **Bruno Latours** arbeten.

BUSSEN ÄR BUDSKAPET

PERSPEKTIV PÅ MOBILITET, MATERIALITET OCH MODERNITET

LOTTEN GUSTAFSSON REINIUS,
YLVA HABEL & SOLVEIG JÜLICH [RED.]

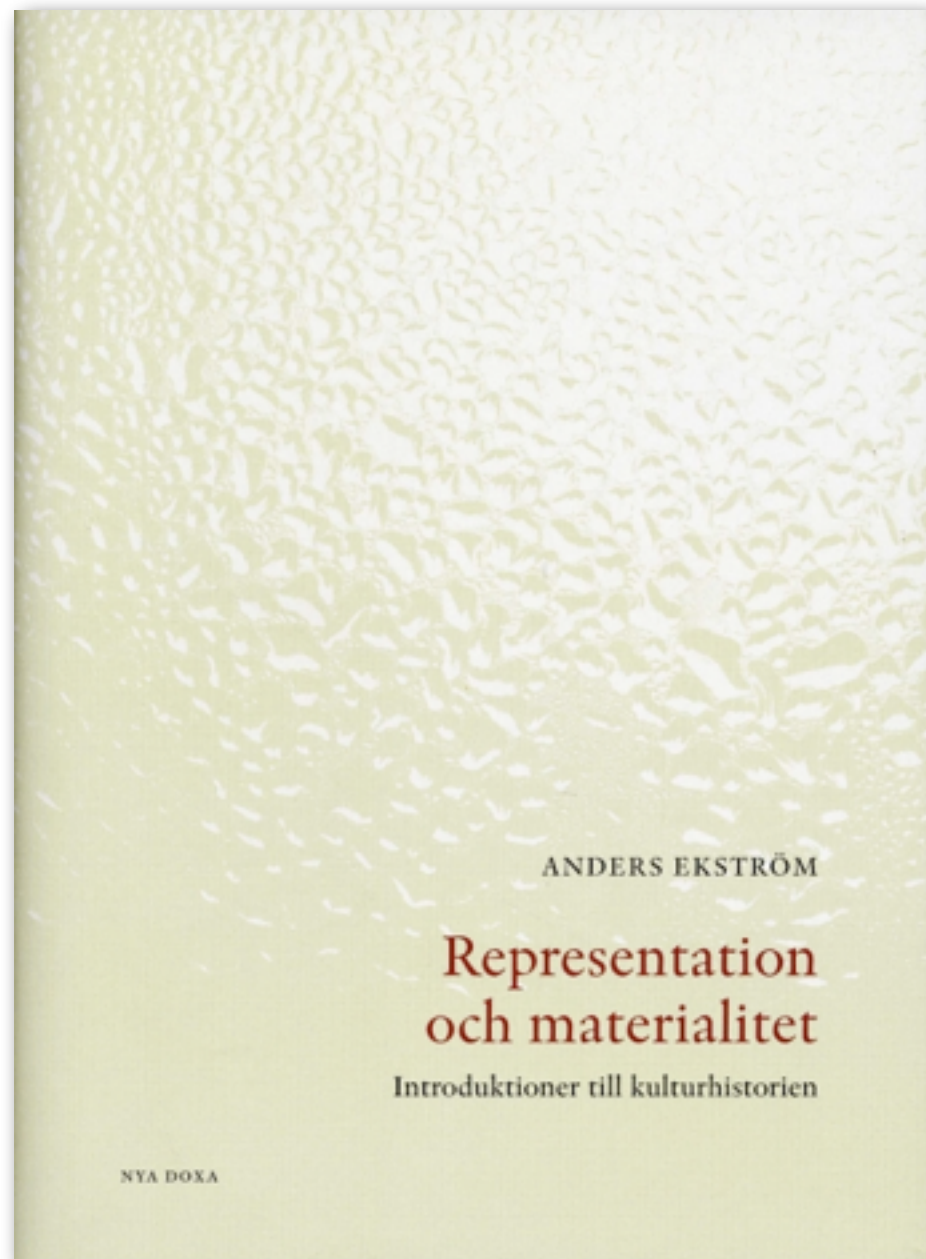
MEDIEHISTORISKT ARKIV 23

Att konkreta ting och tingslighet kan ha social agens har blivit något av ett allmänt credo. I sina diskussioner om det materiellas roll menar exempelvis Bruno Latour att föremål – åtminstone tillfälligt, och genom sin påtagliga närvaro och tyngd – kan förläna ett slags självklarhet åt olika fenomen. Hans tänkande har inspirerat till analyser av materialitet och sociokulturell hållbarhet, där man bland annat tagit fasta på den roll som byggnader, offentliga monument och vägnät kan ha för att skriva in strukturer och värden som givna.

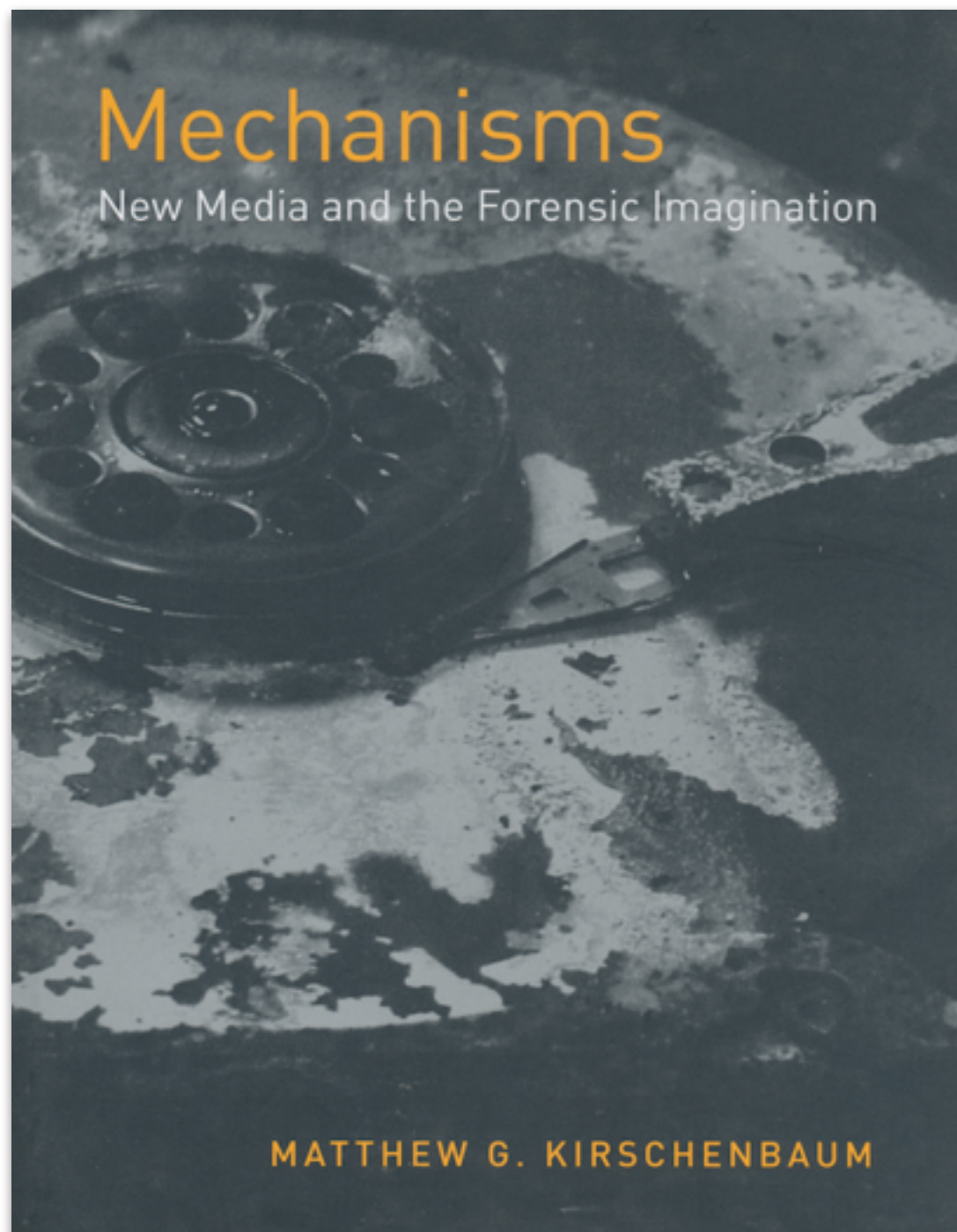
LOTTEN GUSTAFSSON REINIUS,
YLVA HABEL & SOLVEIG JÜLICH [RED.]

MEDIEHISTORISKT ARKIV 23

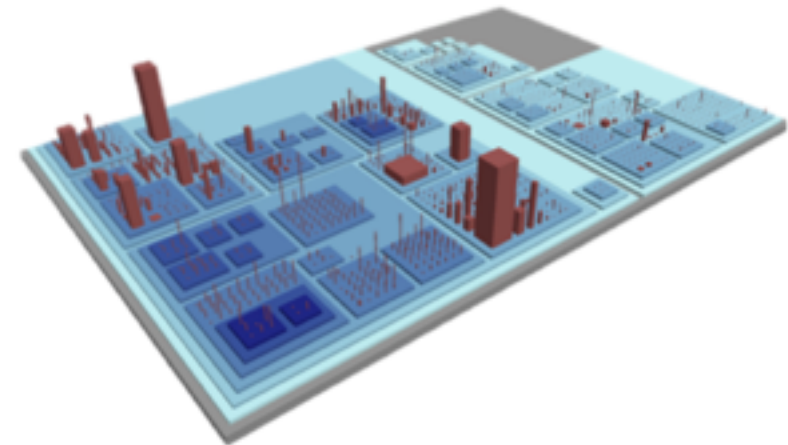

Ekström skriver där bland annat om **"den nya kulturhistorien"** – som i allt större utsträckning försökt teoretisera och empiriskt undersöka meningsskapandets processer. Men där **representationsbegreppet** snarare kopplats till vad Ekström kallar för **representationernas materialitet** – det vill säga, i första hand inte fokus på frågan om (en tämligen fritt svävande) "mening" utan på kulturella representationers "mekanik".

Digital materialitet

Software, It's a Thing

This is the text of a speech I gave as the opening address to the Digital Preservation 2014 conference July 22 in Washington, DC. The audience was composed of professional archivists, technologists, and others who work in museums, libraries, universities, and institutions charged with what we generally term “cultural memory.” Where does software fit into that? What does it mean to think of software as a made thing, a wrought human artifact to be preserved, and not just as an intangible, ephemeral trellis of code? Should there be a software canon? Those are the questions I wanted to pose. I’ve retained the verbal character of the original text which was also

Torontoskolan & Medium Theory

Term lanserad i Joshua **Meyrowitz** bok, *No Sense of Place* (1985). "Scholars with work relevant to 'medium theory' include Marshall McLuhan ... Currently, medium theory occupies a **marginal position** within U.S. communication and media studies ... The majority of U.S. communication and media studies place their emphasis on the **content of communication** ... not the medium of communications."

Mediet är alltså inte budskapet – snarare dess innehåll. Det vill säga, medieteori à la Torontoskolan (eller McLuhan) har åtminstone inom amerikansk MKV **inte haft någon större akademisk impact** – vilket möjligen håller på att förändras givet hur digitalt innehåll och den kod som strukturerar detta svårligen låter sig skiljas åt.

Harold Innis

Empire & Communication (1950)

Bias of Communication (1951)

Harold Innis

Innis tillhör den äldre generationen av Torontoskolan – han är född 1894 och avlider redan 1952. Han deltar för Kanadas räkning i **första världskriget** – en erfarenhet av "the destructive effects of technology" som han uppenbarligen bär med sig hela livet.

Två akademiska faser – som i viss mån överlappar. Den första är **ekonomisk-historisk** och **empiriskt** orienterad där Innis utför en rad undersökningar av den kanadensiska päls-, fisk- och träindustrin i böcker som *The Fur Trade in Canada: An Introduction to Canadian Economic History* (1930) och *The Cod Fisheries: The History of an International Economy* (1940).

Det handlar om **empiriska detaljstudier** med en övergripande teori som betonar **kommunikation, transport och teknologi**.

GEGENWÄRTIGE UND ÄUßERST MÖGLICHE ZUNAHME DER EINWOHNER IM UMGEBE DER BESTEHENDEN UND GEPLANTEN SCHNELLBAHNEN IN GROSZ BERLIN.

1 Punkt 1000 gegenwärtige Einwohner
 1 Punkt 1000 mögliche Einwohner der Zukunft

$a =$ gegenwärtige Einwohner
 $b =$ äußerst mögliche Zunahme der Einwohner
 $a + b =$ äußerste Grenze der zukünftigen Einwohnerzahl

in der umgrenzten Fläche

Für die Einflußgebiete innerhalb der Hochwasserung sind 500 m, für die außerhalb gelegenen 750 m Halbmesser angenommen.
 Die im Betriebe befindlichen Haltestellen sind mit dicken, die geplanten mit dünnen Linien umgrenzt.

Maßstab für den Lageplan
 1 0,5 1 2 km

Aufgestellt:
 Berlin, im Juli 1911
 Giese

Harold Innis

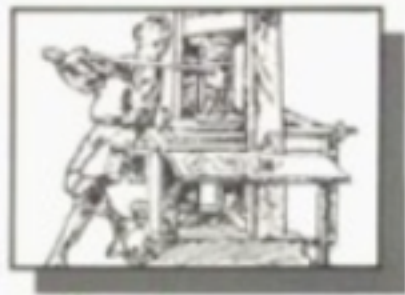
Här finns vissa kopplingar till en **amerikansk sociologisk-empirisk** forskningstradition av att studera medieanvändning under mellankrigstiden – men Innis målsättning (i sin andra akademiska fas från 1940-talet och framåt) är snarare att beteckna som ett slags **hegeliansk universalhistoria**.

I fokus för hans **kommunikationsteori** som den utvecklas under 1940-talet ligger **generella storheter** som imperier, civilisationer, kulturer, administration, lag och religion.

Dåtidens medieteknologier är därtill intimt sammankopplade med **makt** – framför allt i enlighet med kategorier som **tid och rum**.

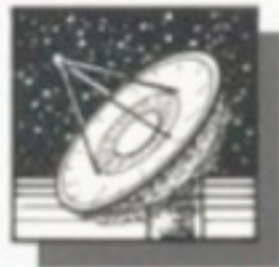
EMPIRE & COMMUNICATIONS

*From the very earliest
Egyptian hieroglyphics
to the invention of*

*movable type; from the
first radio signals to
the electronic systems*

*of today—a study
communications
in the rise & fall of*

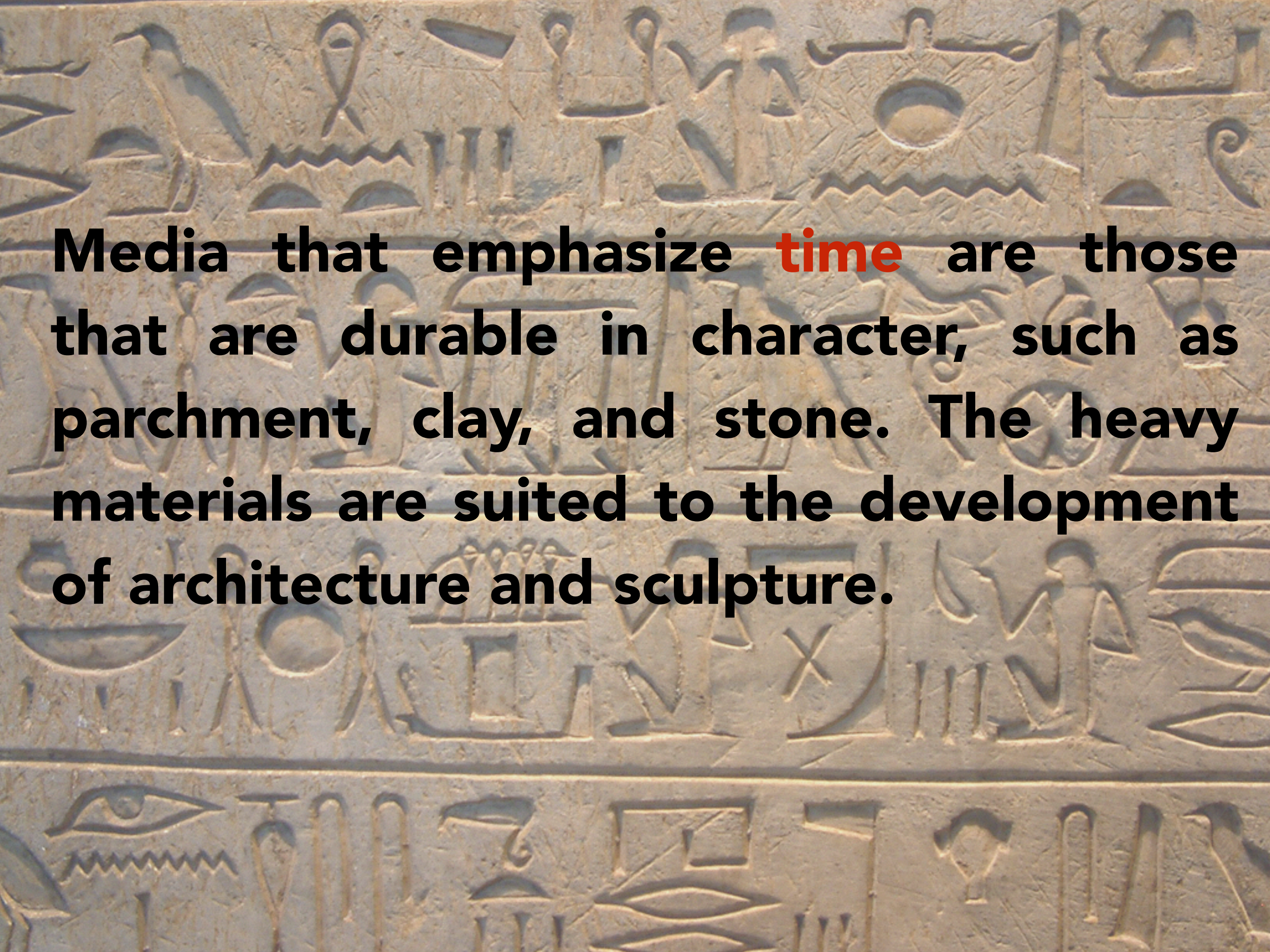
*of the roles
media play
civilizations.*

HAROLD A. INNIS

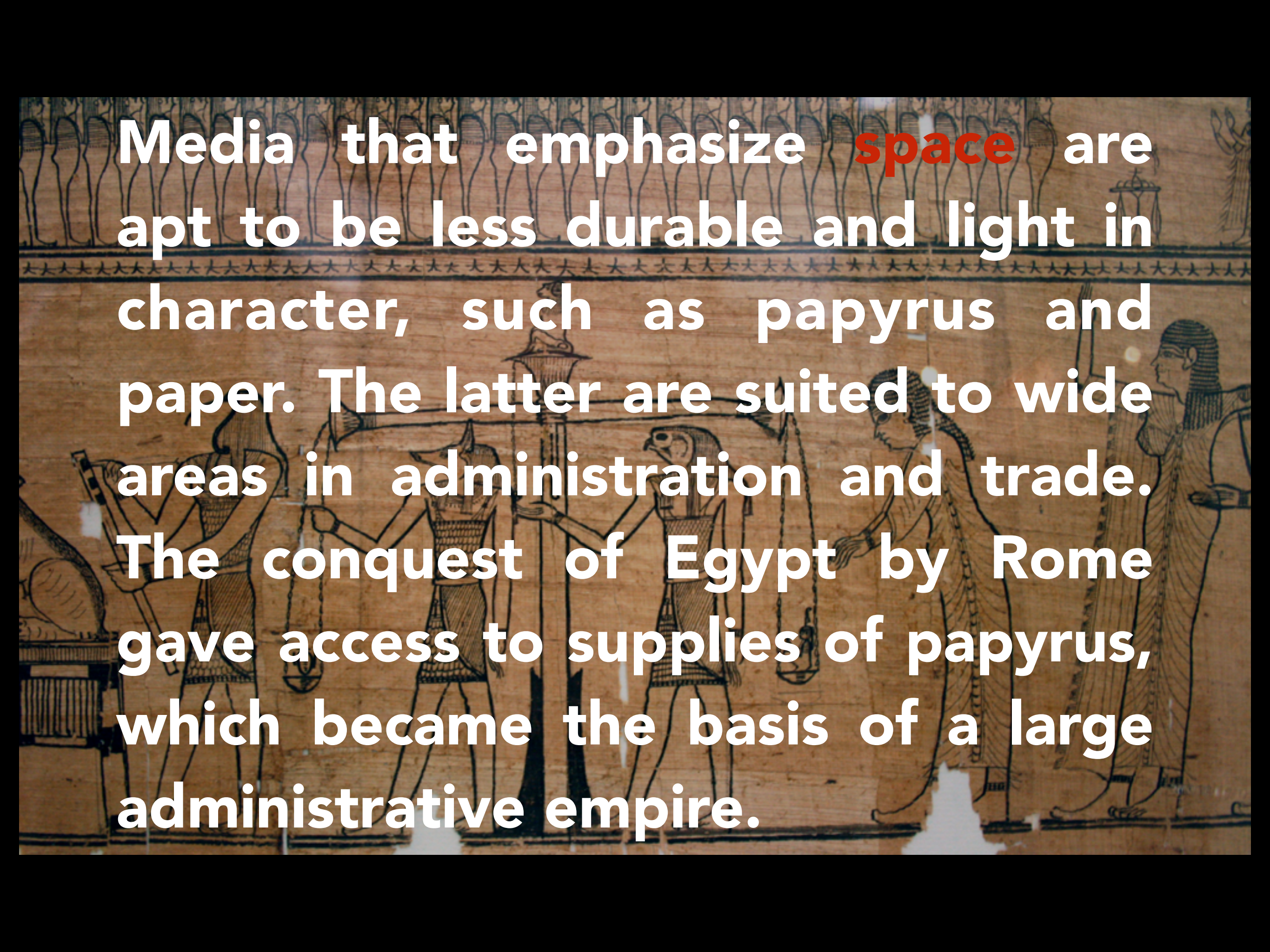
An illustrated edition. Newly edited and with special
introductions and an afterword by David Godfrey.

Large-scale political organizations such as empires must be considered from the standpoint of two dimensions, those of space and time.

The concepts of time and space reflect the significance of media to civilization.

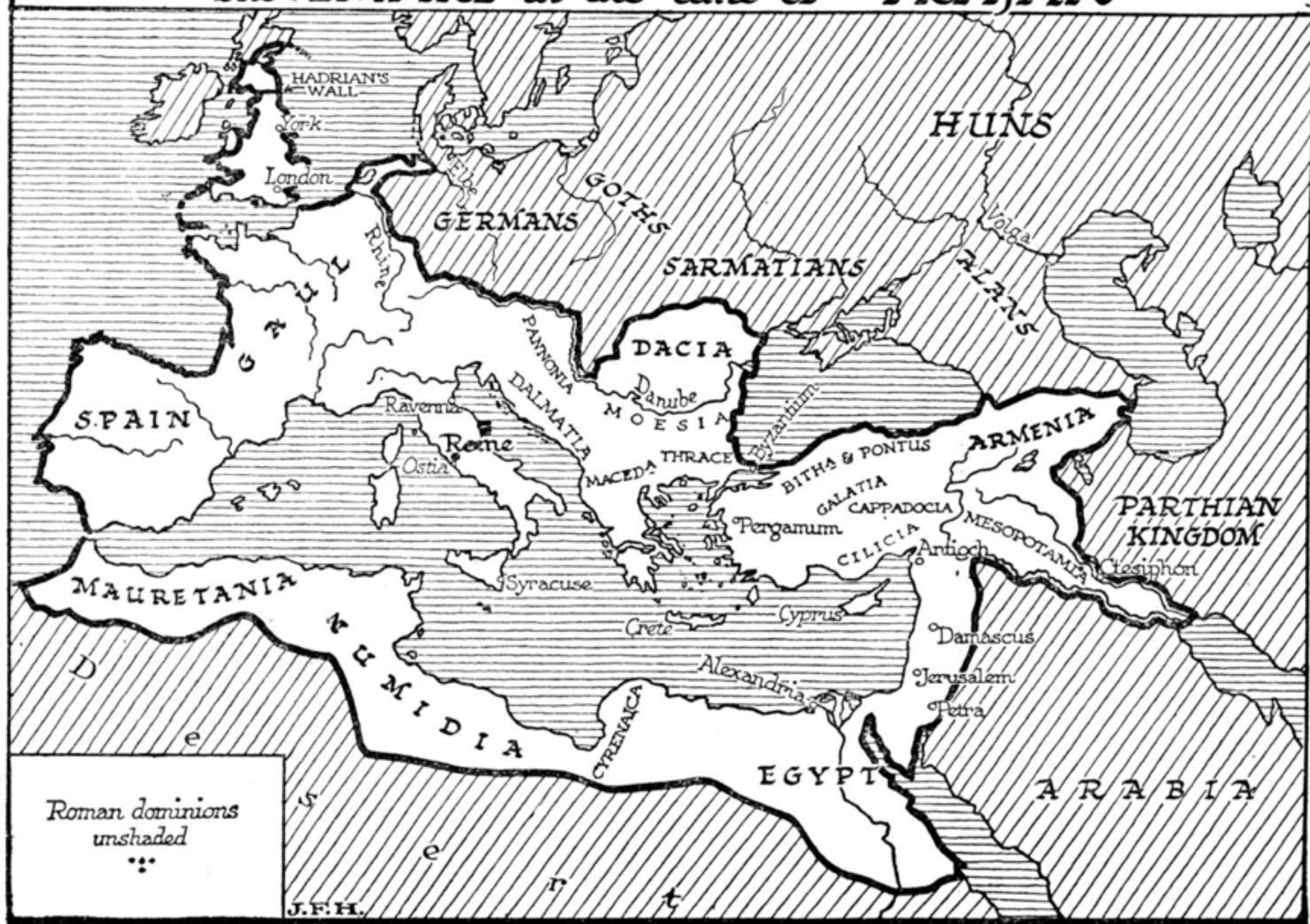

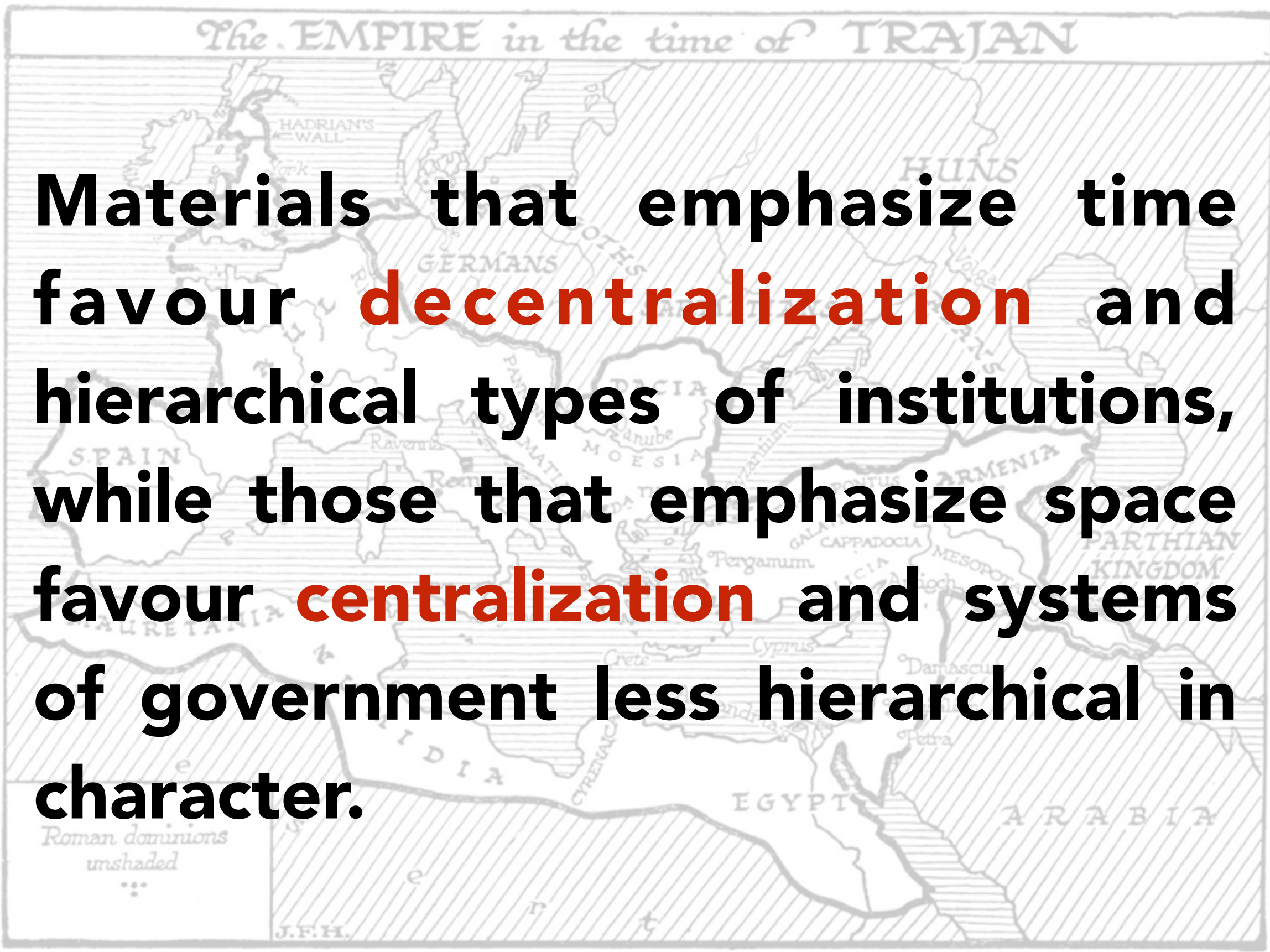
Media that emphasize **time are those that are durable in character, such as parchment, clay, and stone. The heavy materials are suited to the development of architecture and sculpture.**

The background is a photograph of an ancient Egyptian papyrus scroll. The top section features a dense row of hieroglyphs. Below this, a scene is depicted with several figures. On the left, a figure is seated, possibly writing. In the center, two figures stand facing each other, one holding a long staff or scepter. To the right, another figure stands, and further right, a larger figure, possibly a deity or official, is partially visible. The scroll itself is made of papyrus, showing its characteristic texture and some signs of age and wear.

Media that emphasize **space** are apt to be less durable and light in character, such as papyrus and paper. The latter are suited to wide areas in administration and trade. The conquest of Egypt by Rome gave access to supplies of papyrus, which became the basis of a large administrative empire.

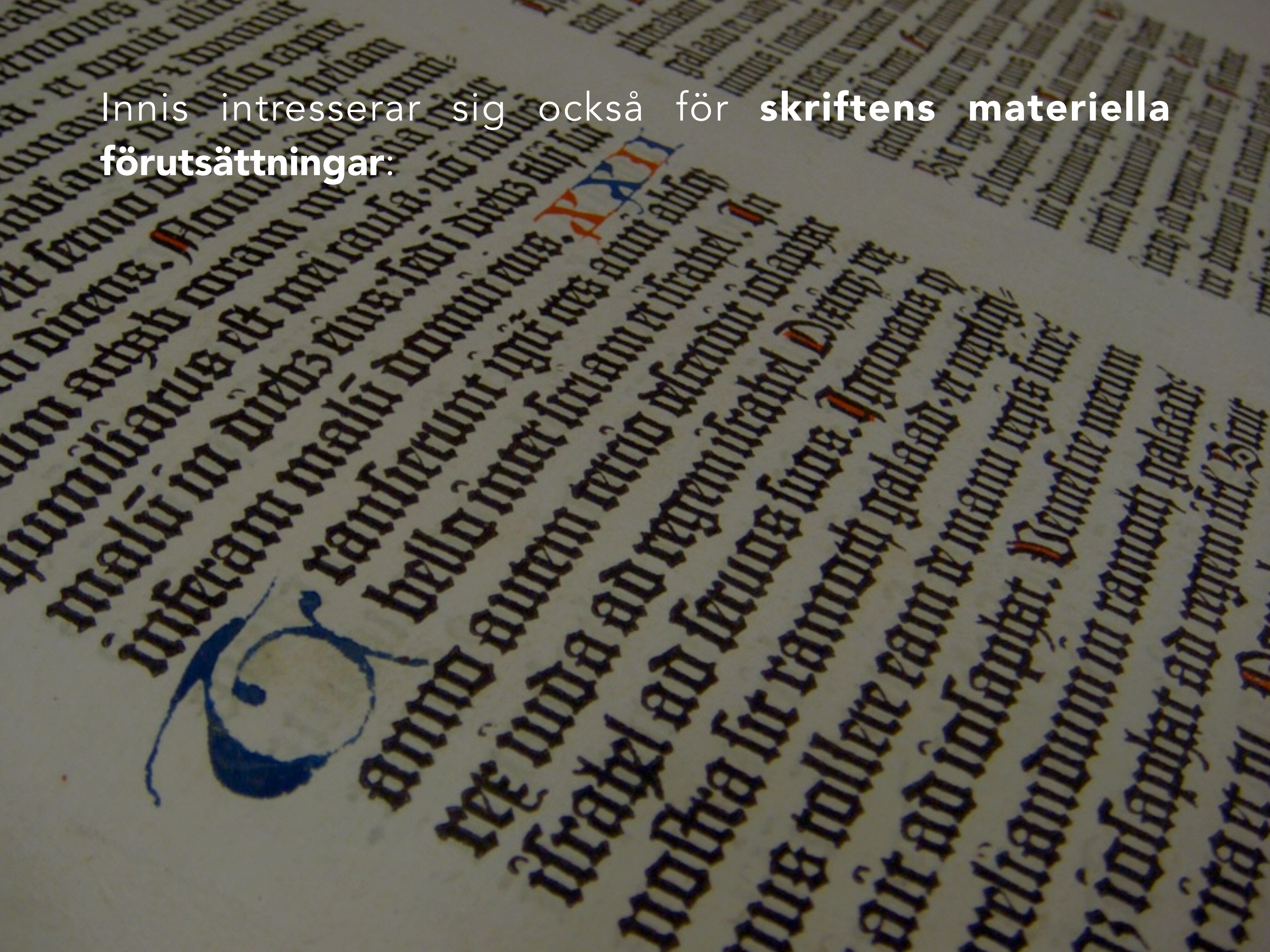
The EMPIRE in the time of TRAJAN

**Materials that emphasize time
favour **decentralization** and
hierarchical types of institutions,
while those that emphasize space
favour **centralization** and systems
of government less hierarchical in
character.**

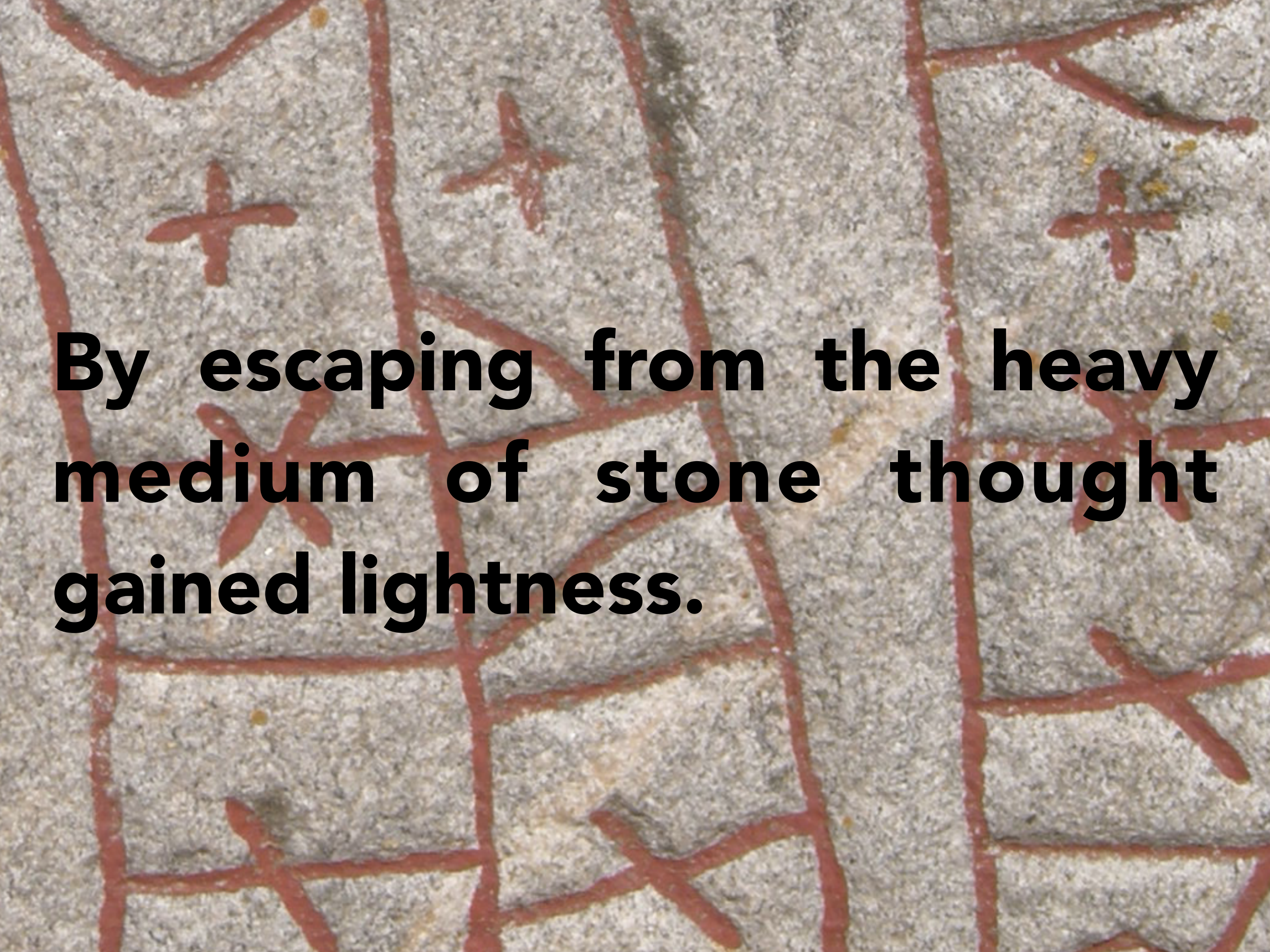
Innis intresserar sig också för **skriftens materiella förutsättningar**:

"Writing on stone was characterized by straightness or circularity of line, rectangularity of form, and an upright position, whereas writing on papyrus permitted cursive forms suited to rapid writing. When hieroglyphs were chiselled on stone monuments they were very carefully formed and decorative in character.

When written on wood or papyrus they became simpler and more rounded in form. ... The cursive or hieratic style was still more hastily written, slurring over or abbreviating and running to-gether . . . they ceased to resemble pictures and became script."

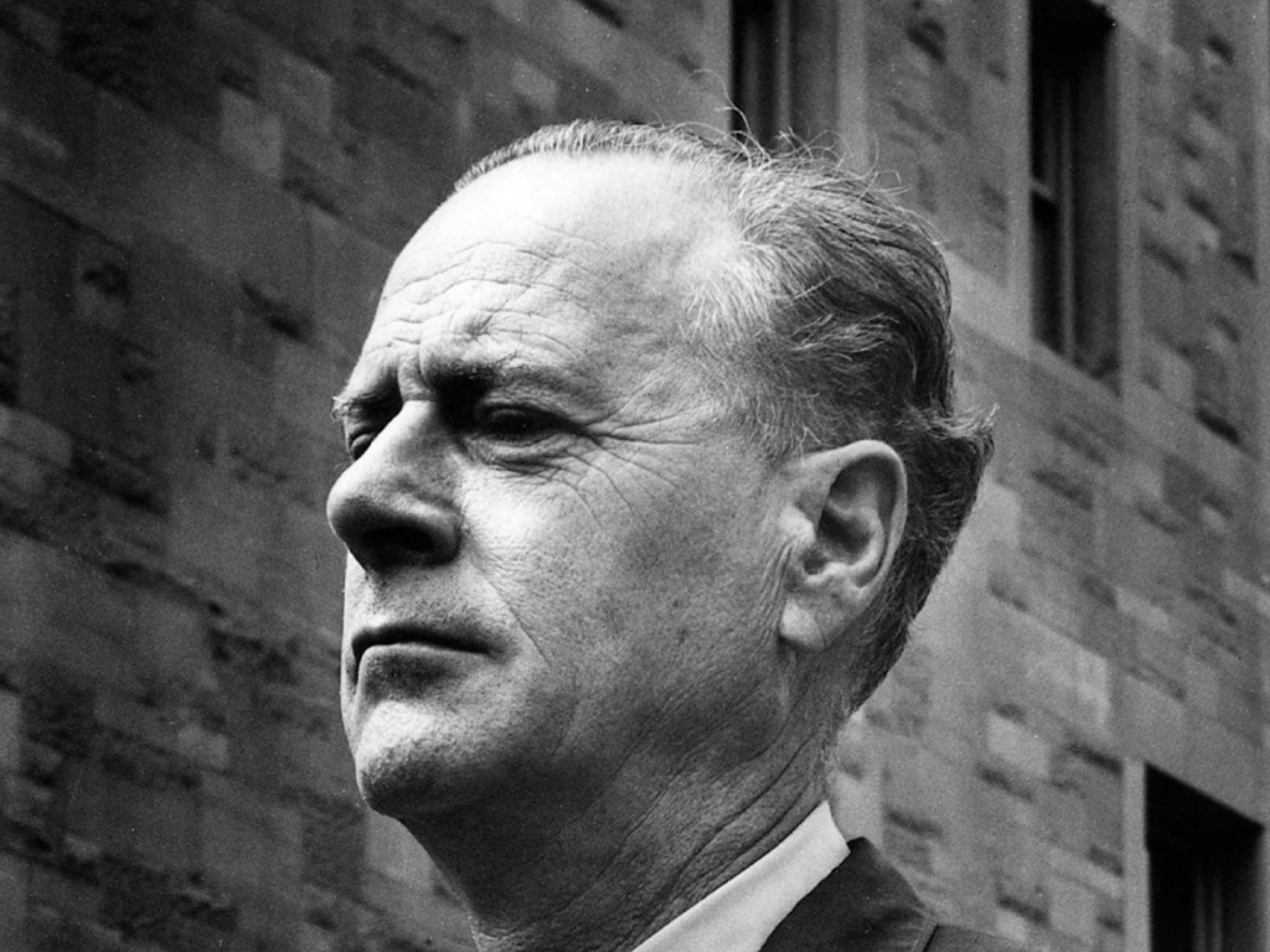
**By escaping from the heavy
medium of stone thought
gained lightness.**

Harold Innis

Centralt för Innis är alltså att olika **mediematerialiteter** och **skriftformer** (hieroglyfer, alfabet etc.) har olika slags effekt på "maktens" **tids- och rumskontroll**.

Det är precis detta som är "the **bias** of communication" – där all **kommunikations materialitet** är av avgörande betydelse.

Noterbart hos Innis är tänkandet i **binära mediekategorier** – rumsliga och tidsliga samt långsamma och snabba medieformer – vilket sedermera går igen i exempelvis **McLuhans** "heta" och "svala" medier.

**McLuhans medieteorier – ett tänkande i polariteter
(som hos Innis) ...**

heta medier _____ svala medier

global _____ village

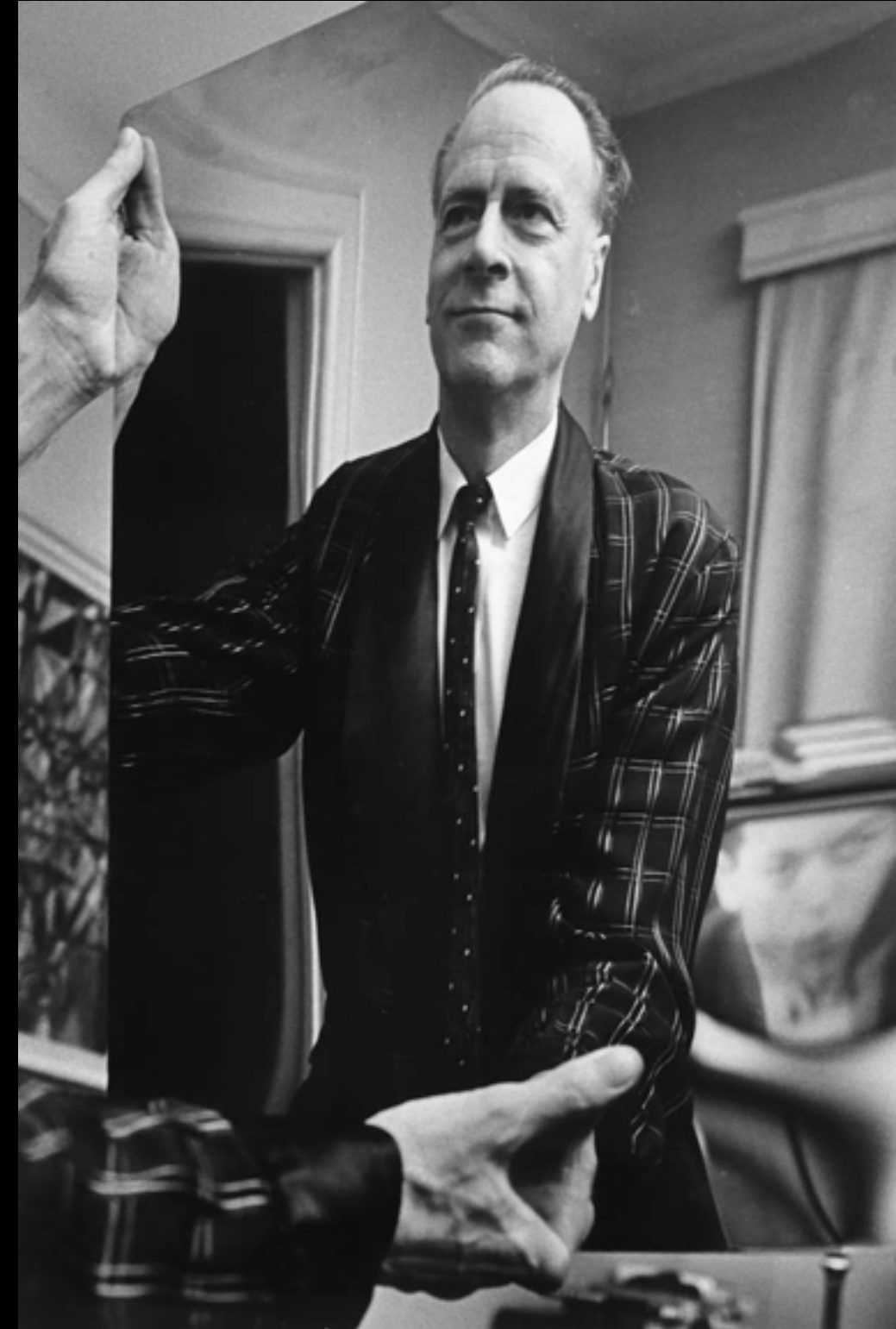
öga _____ öra

auditativa _____ taktila

medium _____ message

extension _____ amputation

McLuhans **binärt polära begrepp** bör inte förstås i **dialektiska** termer; McLuhan hade säkert läst Hegel och Marx – men det handlar hos honom inte om att gå från tes och anti-tes och nå fram till någon slags syntes. Snarare präglas hans binära begrepp av en inneboende **dynamik** ...

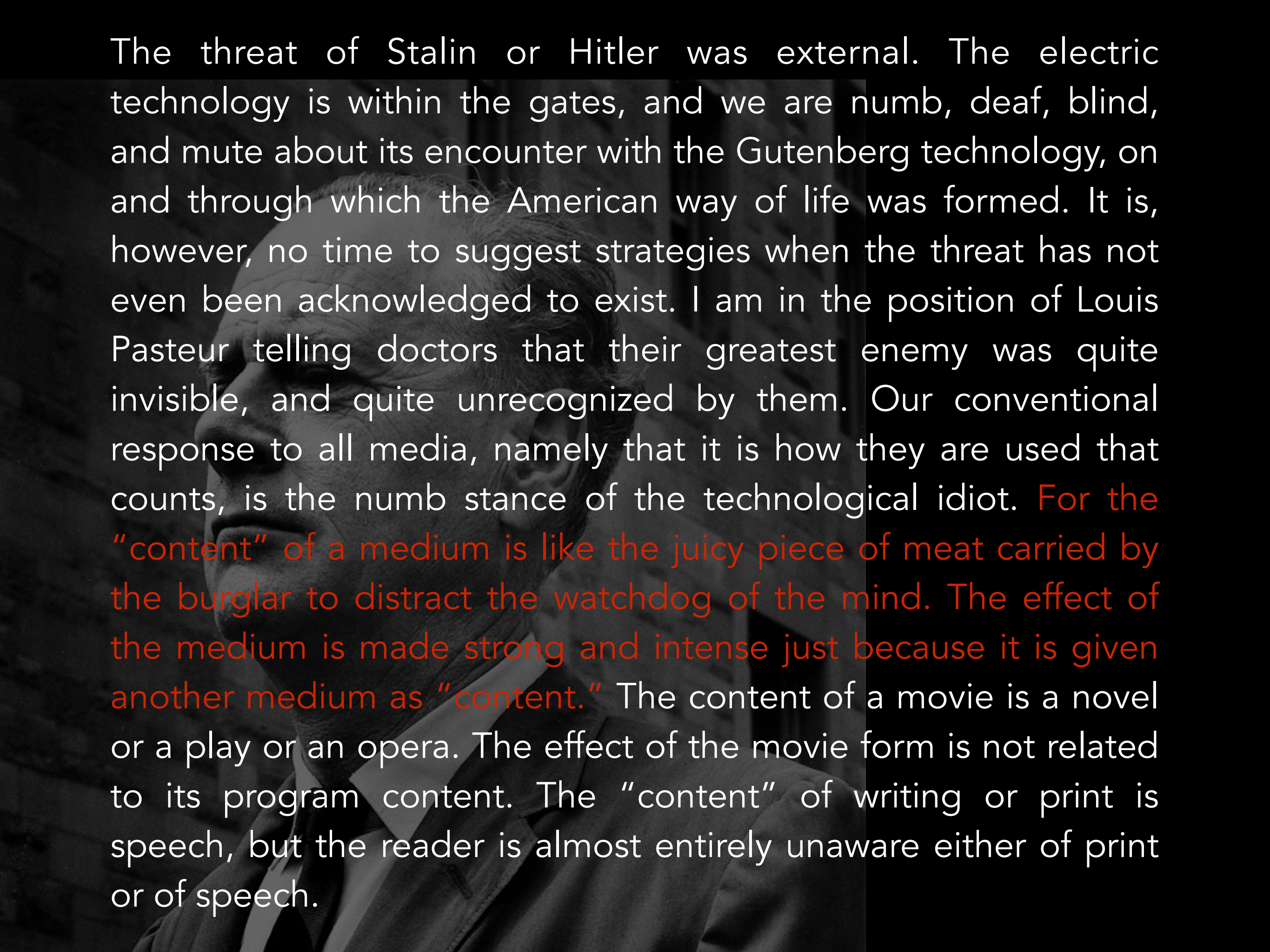
probes

probes

"You don't like my ideas – well, I've got others ..."

The threat of Stalin or Hitler was external. The electric technology is within the gates, and we are numb, deaf, blind, and mute about its encounter with the Gutenberg technology, on and through which the American way of life was formed. It is, however, no time to suggest strategies when the threat has not even been acknowledged to exist. I am in the position of Louis Pasteur telling doctors that their greatest enemy was quite invisible, and quite unrecognized by them. Our conventional response to all media, namely that it is how they are used that counts, is the numb stance of the technological idiot. For the "content" of a medium is like the juicy piece of meat carried by the burglar to distract the watchdog of the mind. The effect of the medium is made strong and intense just because it is given another medium as "content." The content of a movie is a novel or a play or an opera. The effect of the movie form is not related to its program content. The "content" of writing or print is speech, but the reader is almost entirely unaware either of print or of speech.

*the medium is the message – slogan, har det
hävdats som lägger grunden till det akademiska
studiet av medier!*

The medium is the message.

In the electric age, we wear all mankind as our skin.

Truth is what we make in our encounter with the world that is making us.

On Spaceship Earth there are no passengers, only crew.

Affluence creates poverty.

Education is civil defense against media fallout.

A moral point of view serves as a substitute for understanding in technological matters.

Language does for intelligence what the wheel does for the feet.

Only puny secrets need protection. Big discoveries are protected by public incredulity.

Whereas convictions depend on speed-ups, justice requires delay.

With telephone and TV it is not so much the message as the sender that is "sent."

Money is the poor man's credit card.

We look at the present through a rear-view mirror. We march backwards into the future.

Invention is the mother of necessities.

People don't actually read newspapers. They step into them every morning like a hot bath.

The road is our major architectural form.

Today each of us lives several hundred years in a decade.

Today the business of business is becoming the constant invention of new business.

The price of eternal vigilance is indifference.

All advertising advertises advertising.

"Camp" is popular because it gives people a sense of reality to see a replay of their lives.

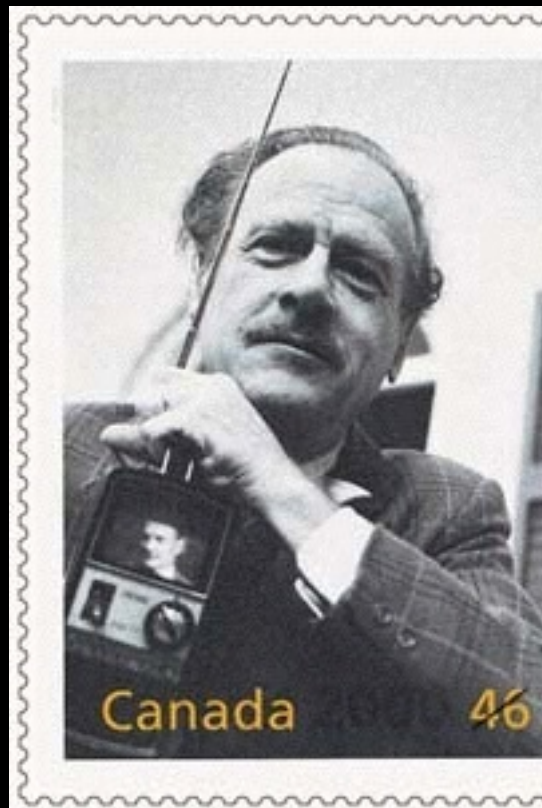
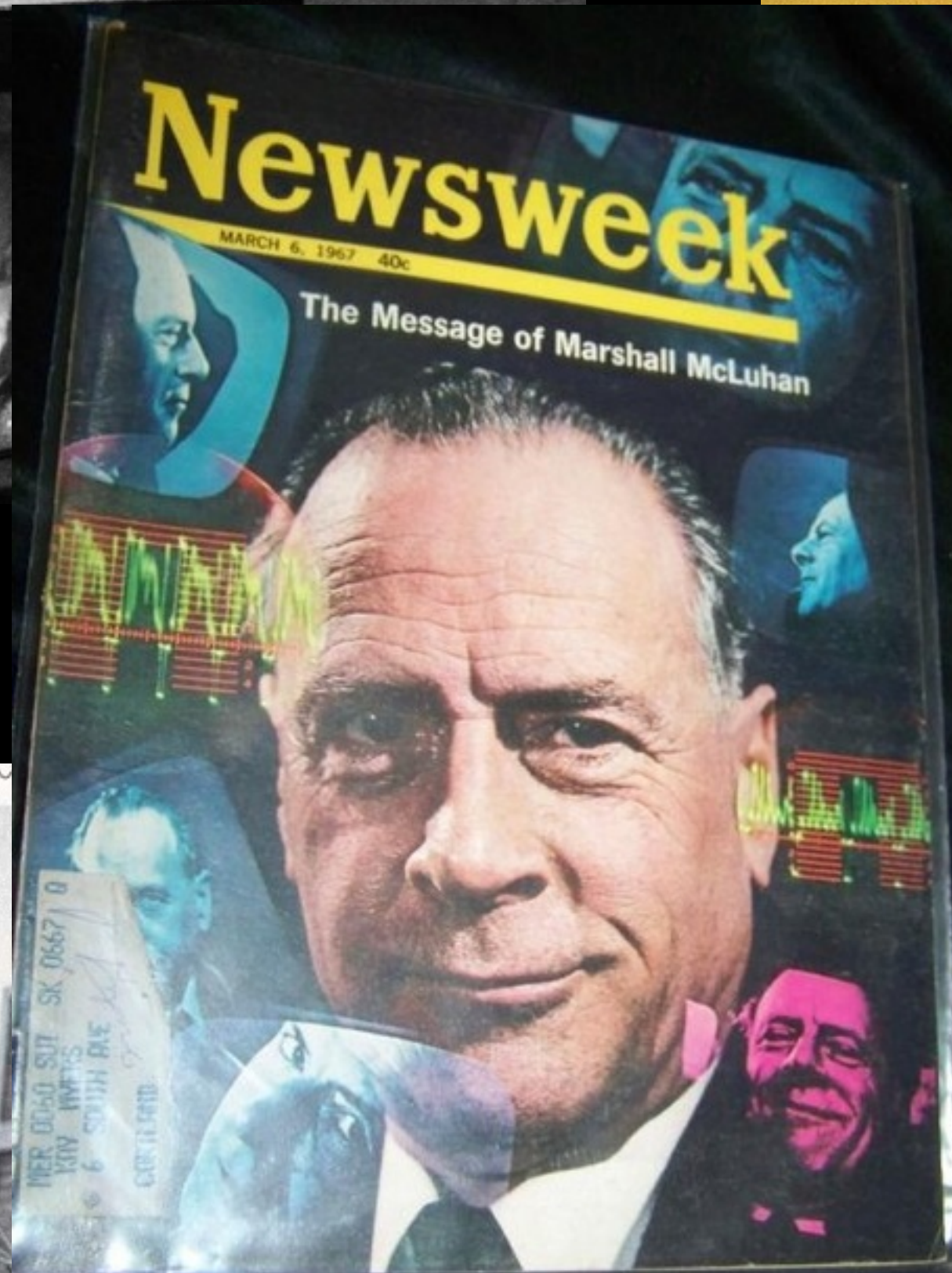
The specialist is one who never makes small mistakes while moving toward the grand fallacy.

Politics offers yesterday's answers to today's questions.

The missing link created far more interest than all the chains and explanations of being.

In big industry new ideas are invited to rear their heads so they can be clobbered at once.

Food for the mind is like food for the body: the inputs are never the same as the outputs.

Marshall McLuhan: You Know Nothing of My Work!

Douglas Coupland

McLuhan, heta & svala medier

... cool is the new hot!

McLuhan, heta & svala medier

... cool is the new hot!

Hot media are ... **low** in participation

Cool media are **high** in **participation** or completion by the audience.

radio, film & fotografi (heta medier)

television & tecknade serier (svala medier)

McLuhan & medier som extensioner

McLuhan menade alltså i sin banbrytande bok, ***Understanding Media*** (1964) att medier var en sorts "**extensions of man**" – vilket i den svenska översättning då blev till den inte helt lyckade underrubriken "**människans utbyggnader**". Med medier utsträcker människan sin uppfattningsförmåga.

"The personal and social consequences of any medium— that is, of any **extension of ourselves**—result from the new scale that is introduced into our affairs by each extension of ourselves, or by any new technology."

Men McLuhan menar också att det påverkar medierna själva: "What I am saying is that media as extensions of our senses institute new ratios, not only among our private senses, but among themselves, **when they interact among themselves**. Radio changed the form of the news story as much as it altered the film image in the talkies.

Därtill – medier som proteser innebär också risk för amputation, eller som McLuhan påtalar i den beryktade Playboy-intervjun:

McLuhan & medier som extensioner

"All media, from the phonetic alphabet to the computer, are extensions of man that cause deep and lasting changes in him and transform his environment. Such an extension is an intensification, an amplification of an organ, sense or function, and whenever it takes place, the central nervous system appears to institute a self-protective **numbing** of the affected area, insulating and anesthetizing it from conscious awareness of what's happening to it.

It's a process rather like that which occurs to the body under shock or stress conditions, or to the mind in line with the Freudian concept of repression. I call this peculiar form of self-hypnosis **Narcissus narcosis**, a syndrome where-by man remains as unaware of the psychic and social effects of his new technology as a fish of the water it swims in."

McLuhan & information

McLuhan menade till exempel att 1960-talet, "**the new electric Age of Information**", präglades av ungefär samma informationsöverflöd som i dag. Företag som IBM, AT&T och General Electric hade då börjat inse att vad de egentligen sysslade med var kopiös informationshantering. De var alla bolag inom "**the business of moving information**". Här finns också en del kopplingar i McLuhans tankegoods som relaterar till **Claude Shannons informationsteori**.

"The **electric light** is pure information. It is a medium without a message".

Samtidigt – och det är bara en av otaliga **paradoxer** hos McLuhan – så hade han tidigare i sin bok *Gutenberg-galaxen* något enigmatiskt hävdat att redan före "**den typografiska människan**" – det vill säga under medeltiden – så innebar den kvantitativa ökningen av information en tilltagande visuell organisering av kunskap, exempelvis genom uppkomsten av det, enligt honom, **informationstäta perspektivet**.

McLuhan & teknikdeterminism

En återkommande fråga när det gäller McLuhan handlar om så kallad **teknikdeterminism**, det vill säga frågan huruvida det är **tekniken som driver samhällsutvecklingen** – eller om den snarare är ett redskap som **människan har full kontroll över**.

Frågan är inte minst aktuell – och **accentuerar McLuhans aktualitet** – eftersom teknikdeterminism i **digitalt** hänseende så ofta är vägledande för många **nätevangelister**, vilka (i korthet) gör gällande att **internet som teknisk infrastruktur** inte bara påverkar – utan rentav styr samhället och den socio-kulturella utvecklingen.

Med ny teknologi är det mesta möjligt, och det är lätt att i sammanhanget erinra sig **Jan Stenbecks** bevingade ord om att politik måhända slår pengar – ”men **teknik slår politik**.” En minst sagt bekymmersam teknikdeterministisk inställning, för om teknologi verkligen slår all politik, så kan politikerna inte göra mycket annat än att stilla bevittna utvecklingen.

McLuhan & teknikdeterminism

Hos McLuhan framstod alltså samhället och kulturen inte sällan som ett slags medial **yteffekter** – här finns flera beröringspunkter med **Kracauer** – helt styrda av de medietekniker som för närvarande dominerade, om så i pressens, filmens, radions eller televisionens skepnad.

Idag tar de flesta akademiker avstånd från **teknikdeterminismen** hos McLuhan – även om den (som sagt) också återfinns bland de allra mest troende **cyberutopiker** som menar att detsamma gäller **internet**. Att den amerikanska tidskriften **Wired** under mer än två decennier haft McLuhan som sin husfilosof – "**patron saint**" – är därför inte förvånande.

Raymond Williams påpekade exempelvis att, "the work of McLuhan was a particular culmination of an **aesthetic theory** which became, negatively, a social theory [...] It is an apparently **sophisticated technological determinism** which has the significant effect of indicating a social and cultural determinism [...] If the medium – whether print or television – is the cause, of all other causes, all that men ordinarily see as history is at once reduced to **effects**."

McLuhan & teknikdeterminism

McLuhanreceptionen handlar alltså i regel om – “**technology's 'effects' on culture**” – som alltså ofta betecknas som teknikdeterministisk.

Men givet dagens situation, med ett radikalt förändrat medielandskap som följd av **digitaliseringen** – hur kan det egentligen förhålla sig annorlunda?

Historiskt är det (nog) **bara boktryckarkonsten som kan mäta sig med digitaliseringens mediala och kulturella genomslag.**

Med andra ord tillhör jag dem som anser att **digitalisering och internet är tekniker som radikalt förändrat (och fortsätter att förändra) samhället** – det vill säga, en teknikdeterministisk hållning om något.

– tack.

www.pellesnickars.se